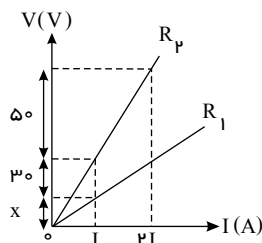

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۳

شیب خط مربوط به R_p را در دو حالت I و $2I$ برابر قرار می دهیم تا x به دست آید:

$$\frac{30 + x}{I} = \frac{50 + x}{2I} \Rightarrow 60 + 2x = 50 + x \Rightarrow x = 10V$$

$$\frac{R_p}{R_1} = \frac{R_{\text{شیب خط } R_p}}{R_{\text{شیب خط } R_1}} = \frac{\frac{30+10}{I}}{\frac{10}{I}} = \frac{40}{10} = 4$$

۲ - گزینه ۴

حالت اول: $\frac{R'}{R} = \frac{\ell'}{\ell} \Rightarrow \frac{R'}{R} = \frac{1}{3} \Rightarrow R' = \frac{R}{3}$

وقتی قطعه سیم از ابزاری عبور کند که قطر آن نصف می شود، جرم و حجم آن تغییر نمی کند و با استفاده از رابطه زیر:

$$\frac{R''}{R'} = \left(\frac{d'}{d''}\right)^2 \Rightarrow \frac{R''}{R'} = (2)^2 \Rightarrow R'' = 4R'$$

می آید.

۳ - گزینه ۲

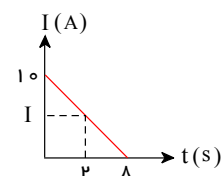
حالت اول: $I_1 = \frac{\Delta q_1}{\Delta t_1} \Rightarrow 6 = \frac{\Delta q_1}{5} \Rightarrow \Delta q_1 = 30 Ah$

حالت دوم: $I_2 = \frac{\Delta q_2}{\Delta t_2} \Rightarrow 3 = \frac{\Delta q_2}{10} \Rightarrow \Delta q_2 = 30 Ah$

بار الکتریکی باقی مانده $q = 50 - (30 + 30) = -10 Ah \xrightarrow{\times 3600} q = 36000 C$

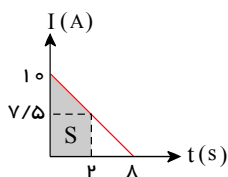
۴ - گزینه ۳

ابتدا با استفاده از مفهوم شیب نمودار جریان الکتریکی را در لحظه $t = 2s$ بدست می آوریم:

$$\frac{10}{8} = \frac{10 - I}{2} \Rightarrow I = 7.5A$$

اندازه بار الکتریکی شارش شده در مدار برابر مساحت محصور بین نمودار $I - t$ محور زمان است.

$$|\Delta q| = S = \frac{(7.5 + 10) \times 2}{2} = 17.5C$$

۵ - گزینه ۳ با کمک از رابطه های $R = \frac{V}{I}$ و $I = \frac{q}{t}$ و $q = ne$ داریم:

$$R = \frac{V}{I} = \frac{V}{\frac{q}{t}} = \frac{Vt}{ne} \rightarrow 3 = \frac{12 \times 60}{n \times 1.6 \times 10^{-19}} \rightarrow n = 15 \times 10^{20} = 1.5 \times 10^{21}$$

۶- گزینه ۳ اگر با ثابت ماندن جرم یا حجم یک سیم رسانا، تغییراتی روی طول یا سطح مقطع آن ایجاد کنیم می‌توان از تناسب زیر در مورد تغییرات مقاومت سیم استفاده کرد:

$$R \propto \left(\frac{L}{A}\right)^2 \Rightarrow \frac{R_2}{R_1} = \left(\frac{A_1}{A_2}\right)^2 \xrightarrow{A \propto D^2} \frac{R_2}{R_1} = \left(\frac{D_1}{D_2}\right)^4 \Rightarrow \frac{R_2}{R_1} = \left(\frac{1}{2}\right)^4 = \frac{1}{16}$$

بنابراین در مورد اختلاف پتانسیل دو سر آن می‌توان گفت:

$$V = IR \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{I_2}{I_1} \times \frac{R_2}{R_1} \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{16} \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{1}{32}$$

۷- گزینه ۴

$$R = \frac{\rho L}{A}, A = \pi \frac{D^2}{4}, \rho_A = \rho_B \text{ (هر دو مسی)}$$

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{A_B}{A_A} \Rightarrow \frac{R_A}{R_B} = \frac{L_A}{L_B} \times \left(\frac{D_B}{D_A}\right)^2 \Rightarrow \frac{R_A}{R_B} = \frac{2}{1} \times \left(\frac{2}{1}\right)^2 = 8$$

۸- گزینه ۲

$$\bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t} \Rightarrow \frac{\Delta q}{60} \Rightarrow \Delta q = 720 (C)$$

نکته: بار الکتریکی کمیته کوانتومی است، یعنی همواره مضربی از بار یک الکترون ($1.6 \times 10^{-19} (C)$) است.

$$\Delta q = n |e^-| \Rightarrow 720 = n \times 1.6 \times 10^{-19} (C) \Rightarrow n = \frac{720}{1.6 \times 10^{-19}} \Rightarrow n = 4.5 \times 10^{21}$$

۹- گزینه ۳ جهت سرعت سوق در خلاف جهت میدان الکتریکی اعمالی است. در رسانایی که در تعادل الکترواستاتیکی است، حرکت کاتوره‌های الکترون‌های آزاد با سرعت بسیار زیاد و از مرتبه $10^6 \frac{m}{s}$ است. اندازه‌ی سرعت سوق در یک رسانای فلزی معمولاً از مرتبه $1 \frac{mm}{s}$ و به کندی سرعت حرکت یک حلزون است.

۱۰- گزینه ۲ سطح زیر نمودار $I-t$ ، برابر مقدار بار شارش شده در مدار است.

$$\Delta q = S_{\text{نوزنقه}} = \frac{4 + 10}{2} \times 3 = 21 C$$

$$\bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{21}{10} = 2.1 A$$

۱۱- گزینه ۱ وقتی سیم را دولا کنیم، مساحت آن دو برابر و طول آن نصف می‌شود. پس مقاومت آن $\frac{1}{4}$ برابر شده است.

$$\text{قانون اهم: } \frac{R'}{R} = \frac{V'}{V} \times \frac{I}{I'} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{100}{100} \times \frac{I}{I + 4.4} \rightarrow I = 2 A$$

۱۲- گزینه ۲

ابتدا با استفاده از قانون اهم، جریان عبوری از سیم را به دست می‌آوریم:

$$I = \frac{V}{R} \Rightarrow I = \frac{0.4}{5} = 0.08 A$$

حال با استفاده از رابطه‌های $q = It$ ، $q = ne$ داریم:

$$It = ne \Rightarrow n = \frac{It}{e} = \frac{0.08 \times 5 \times 60}{1.6 \times 10^{-19}} \Rightarrow n = 1.5 \times 10^{20}$$

۱۳- گزینه ۲

$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{4 \times 10^9}{0.01} = 4 \times 10^9 A = 4 \times 10^3 MA$$

$$\Delta U = \Delta q \cdot \Delta V = 4 \times 10^9 \times 10^9 = 4 \times 10^{18} J = 4 \times 10^9 GJ$$

۱۴- گزینه ۱ باتوجه به نمودار به‌ازای ولتاژ V' جریان عبوری از دو مقاومت A و B برابر با $I_A = 8 A$ و $I_B = 20 A$ است. بنابراین با استفاده از رابطه قانون اهم

نسبت $\frac{R_A}{R_B}$ را به صورت زیر به دست می‌آوریم.

$$R = \frac{V}{I} \rightarrow \frac{R_A}{R_B} = \frac{V_A}{V_B} \times \frac{I_B}{I_A} = 1 \times \frac{20}{8} = \frac{5}{2}$$

۱۵ - گزینه ۲ مقاومت‌های پیچیده‌ای برای به دست آوردن مقاومت‌های پایین بسیار دقیق و توان‌های بالا ساخته می‌شوند. بقیه عبارات‌ها مطابق کتاب درسی، عبارات‌های صحیحی هستند.

AbadgaranEdu.ir